

05. KAPITEL

DEN GRØNNE OMSTILLING KRÆVER LOKALT KLIMADIPLOMATI

**LAILA
KILDESGAARD**
Steder Skaber Folk

INDLEDNING

Tiden er knap, og pladsen er trang, når Danmark skal opfylde målsætningen om at reducere CO₂ udledningen med 70 % inden 2030. En firedobling af den samlede produktion fra solenergi og landvind kræver, at en meget omfattende arealplanlægning falder på plads i de kommende år både i kommunerne og i staten. Derfor er det lokale klimadiplomati en afgørende arena for politisk interessevaretagelse de kommende år. I dette kapitel stiller Laila Kildesgaard skarpt på udfordringerne for virksomheder og developere, der ønsker at samarbejde med kommunerne om at løfte de grønne mål.

Laila Kildesgaard arbejder med rådgivning i lokalt klimadiplomati og samarbejdet mellem kommuner, forsyningsselskaber og virksomheder. Laila Kildesgaard har 10 års topledereerfaring som klimadirektør i KL og kommunaldirektør på Bornholm.

www.stederskaberfolk.dk

FYSISK PLANLÆGNING I BYERNE OG PÅ LANDET

Kommunerne har ansvaret for den fysiske planlægning i Danmark. Både i byerne og på landet. Planlægningsrullet i kommunalbestyrelsen er i udgangspunktet på 4 år og begynder med en kommuneplanstrategi og derefter en kommuneplan for 4 år, så planerne følger valgperioden. Derfor skal I arbejde langsigtet.

Kommuneplanen sætter rammerne for lokalplanerne. Det er i lokalplanerne, det beskrives, om et område er landbrugsjord, bymæssig bebyggelse eller et sommerhusområde. Danmark har en tradition for restriktiv planlægning og selvom det er aftalt, at klima kan være et selvstændigt argument i en lokalplan, kan det, når det kommer til stykket, være svært at få lov til at sætte solceller og vindmøller op eller placere landanlæg.

En ansøgning om en lokalplan skal typisk fremsendes til kommunens teknik- og miljøforvaltning og behandles politisk i både teknik- og miljøudvalget og siden i kommunalbestyrelsen. Det er ikke usædvanligt, at der går et år, fra ansøgningen er sendt frem til kommunens embedsmænd, til der ligger et forslag til lokalplan, som kommer til afstemning i kommunalbestyrelsen. Forslaget til en lokalplan skal derefter i en offentlig høring, og måske inviterer kommunen også til borgermøde om sagen, inden der træffes endelig beslutning i kommunalbestyrelsen. Det er derfor vigtigt ikke kun at overveje kontakt til politikerne, men også organisationer og berørte borgere.

I sager om lokalplaner er det ikke den kommunale budgetproces, men de grønne ambitioner, der er vigtige at synkronisere sin sag med. Det er dog altid en god ide at lægge mærke til, hvem der indgår aftale om det kommende års budget i en kommune, fordi det er udtryk for samarbejds-klimaet i kommunalbestyrelsen. Budgettaalen viser, hvem borgmesteren arbejder sammen med, og hvem borgmesteren typisk får sagerne igennem kommunalbestyrelsen sammen med.

PLANHIERAKI

Figur 13

KOMMUNERNES ARBEJDE MED DEN GRØNNE OMSTILLING

Det er afgørende at sætte sig nøje ind i de kommunale planer, der har med klimaområdet at gøre, inden man som virksomhed eller developer begynder at lave en ansøgning og kontakter kommunen som myndighed. Kommunen har nemlig mindst 3 andre roller i forhold til klimaarbejdet.

For det første udarbejder kommunen en klimahandlingsplan, der skal gøre kommunen klimaneutral i 2050. Læs evt. mere her

<https://realdania.dk/projekter/dk2020>

I klimaplanen kan man typisk se, om det er energi, landbrug eller transport, der er de vigtigste indsatser i den aktuelle kommune. Flere kommuner arbejder i disse år med ret præcise kriterier for, om det er vindmøller, solceller eller noget helt tredje de prioriterer i sagsbehandlingen. Nogle kommuner vægter projekter, der fremmer det lokale engagement og en lokal energiproduktion højere end de projekter, der ikke gør.

For det andet skal kommunen udarbejde en række sektorplaner, der kan være nyttige at kende. En varmeplan - i disse år med fokus på udrulning af fjernvarme og udfasing af gas - spildevandsplan, affaldsplan, planer for klimatilpasning for at nævne nogle af dem.

For det tredje er kommunerne ejer af forsynings-selskaber, der producerer energi til opvarmning, renser spildevand og indsamler affald. De selskaber er vigtige brikker i kommunernes arbejde i den grønne omstilling, og kommunen har som ejer ofte udarbejdet ejerstrategier for selskaberne, så de kan sikre sig, at bestyrelserne for selskaberne trækker i den samme retning som kommunen, når det kommer til den grønne omstilling.

For enhver ansøger der ønsker at fremme den grønne omstilling i Danmark ved at etablere et anlæg i en dansk kommune, er det derfor ikke nok at have fokus på kommunens myndighedsbehandling og at have øjnene stift rettet mod sagsbehandlingstider og dialog om den enkelte sag. Det er afgørende, at en ansøger ser sig selv som en del af udviklingen i lokalsamfundet og overvejer, hvordan ens projekt kan bidrage til at kommunen som samfund bevæger den grønne

omstilling i den rigtige retning. Alle kommuner har en manko i deres klimaplan. Et krav eller en ambition for en CO2 reduktion, som de ikke har en plan for endnu. Måske kan jeres projekt være et bidrag til at få udfyldt den manko.

BRED FORANKRING

Den vej, en ansøgning om lokalplan - som forudsætning for opsætning af eksempelvis et energianlæg - går gennem en kommune, bliver af mange virksomheder opfattet som lang og tung. Forvaltningen, teknik- og miljøudvalget, kommunalbestyrelsen, en offentlig høring, sammenfatningen af høringen på skrift i forvaltning og igen behandling i teknik- og miljøudvalget og kommunalbestyrelsen tager rask væk flere år.

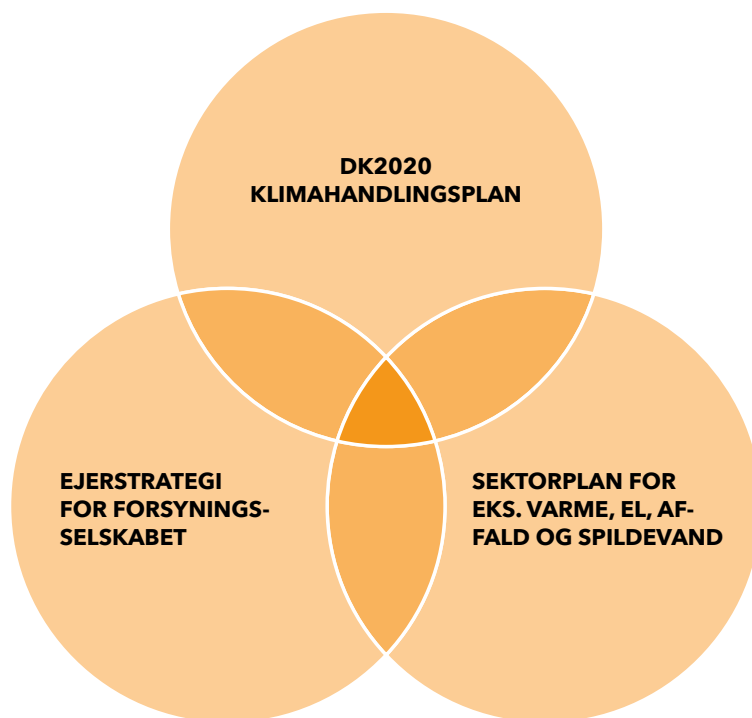
Det fremmer ikke nødvendigvis sagen at bede om foretræde for udvalg eller kommunalbestyrelse, som i forvejen har 20-30 andre sager på dagsordenen samme dag. Tiden er formentlig bedre anvendt til at søge opbakning i lokalbefolkningen til projektet, sådan at der er ryddet sten af vejen, når den endelige beslutning skal træffes i kommunalbestyrelsen, og medlemmerne af kommunalbestyrelsen ikke behøver frygte at skulle stå på mål for en sag, som dybest set ikke fremmer udviklingen i lokalsamfundet, men alene skal sikre indtjening til virksomheder eller udviklere.

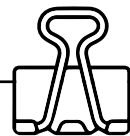
Borgerting, ungeklimaråd og dialogen med den lokale jagt- og fiskeriforening, landboforening eller en lokalformand for Dansk Industri kan være afgørende for den lokale opbakning. Samarbejde med et lokalt forsynings-selskab om at få adgang til energiproduktionen kan være afgørende for stemningen omkring projektet. Det samme kan borgernes adgang til medejerskab af projektet være. De seneste år er det også blevet almindeligt at lave åbne workshops om, hvordan landskabet omkring et nyt anlæg kan komme til at se ud, så borgerne kan få indflydelse på adgangsveje, arbejde med biodiversitet og udseende af anlægget.

Der er et åbent vindue for at opstille anlæg, der producerer vedvarende energi på land i Danmark, men det kræver stadig grundig forberedelse og dialog med lokalsamfundet for at investeringerne kan blive til virkelighed.

EKSEMPLER PÅ PLANER MED BETYDNING FOR GRØN OMSTILLING I KOMMUNERNE

Figur 14

TJEKLISTE

- DET LOKALE KLIMADIPLOMATI

Inden I kaster jer ind i det lokale klimadiplomati med jeres sag, skal I overveje spørgsmålene i tjeklisten:

- Har I beskrevet, hvordan jeres projekt bidrager til udviklingen af lokalsamfundet? Eksempelvis grøn omstilling, skatteindtægter, arbejdspladser, attraktive job, turisme eller bosætning?
- Ved I, hvor langt kommunen er med sit arbejde med kommuneplanstrategi, kommuneplanen og hvorvidt der er en lokalplan for det område, I er interesserede i?
- Kender I de andre kommunale planer, der kan sætte rammerne for jeres projekt? Eksempelvis kommunens DK2020 klimahandlingsplan, planer for varme, el, vand, spildevand og affald?
- Har I afdækket de formelle og uformelle fora, hvor jeres sag kan fremlægges?
- Har jeres projekt en størrelse og betydning i lokalområdet, så der er grund til at invitere til et borgermøde?
- Ved I, hvor lang den forventede sagsbehandlingstid for jeres ansøgning er?

Egne notater:

KOLOFON

HÅNDBOG

Lobbyistens værktøjskasse

Sådan styrker du din organisations politiske interessevaretagelse og fremmer den gode sag. Anden udgave hvor værktøjskassen er suppleret med en række nye temakapitler.

FORFATTER

Jakob Sand Kirk – Strategisk rådgiver, netværksfacilitator og underviser.

UDGIVELSE

Denne lille bog er skrevet på baggrund af et godt og tæt samarbejde med Lars L. Nielsen (Nielsen Network) og med bidrag fra en række eksperter indenfor politisk interessevaretagelse, medier og kommunikation.

2. udgave, 1. oplag

GRAFISK DESIGN OG TRYK

Grafisk Afdeling ApS